

Бекітілген
ШЖҚ МҚҚ директоры
"№2 Ақтау қалалық сұханасы"
2023 жылдың

**ЛАУАЗЫМДЫ ТҮЛГАЛАРДЫҢ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРДІҢ
МУДДЕЛЕРІ ҚАҚТЫҒЫСЫН РЕТТЕУ
КАҒИДАЛАРЫ
"№2 Ақтау қалалық сұханасы" ШЖҚ МҚҚ**

Ақтау – 2023

1. Қолдану саласы

1.1 Осы Ереже "№ 2 Ақтау калалық емханасы" ШЖҚ МҚҚ (бұдан әрі - емхана) лауазымды адамдар мен қызметкерлердің мүдделері қактығысын реттеу рәсімін белгілейді. Қагидалар Қазақстан Республикасының заннамасына, корпоративтік басқарудың халықаралық практикасына, емхананың ережесі мен ішкі күжаттарына сәйкес әзірленді.

2. Терминдер мен анықтамалар

2.1 Осы Қагидаларда мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

1) лауазымды адам-емханада үйымдастырушылық-екімдік әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын, өкілеттігі бойынша тұрақты, уақытша немесе арнайы адам;

2) қызметкер-емханамен енбек катынастарында тұратын және енбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын жеке тұлға;

3) мүдделер қактығысы лауазымды адамдар қызметкерлерінің жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындамаудың әкеп согуы мүмкін.

4) жақын туыстары ата-аналары, бала асырап алушылар, асырап алынған ата-анасы бір және ата-анасы белек аға-інілері мен апа-сіңлілері, атасы, әжесі, немерелері, сондай-ак жұбайы (зайыбы) және жекежаттары (ага-інілері, апа-сіңлілері, ата-аналары мен балалары, жұбайы (зайыбы));

5) жеке мүдде-жеке тұлғаның қажеттіліктерін қанагаттандыру мақсатына қызмет ететін мүдде;

6) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы кешен кәсіпорын белімшелерінің біріне жүктелетін Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл саласындағы заннамасын қызметкерлер мен лауазымды адамдардың сактауын қамтамасыз ету жөніндегі функциялар.

3. Жалпы ережелер

3.1 Осы Ереже емхананың мүдделер қактығысын реттеудің жалпы қагидаттарын белгілейтін, сондай-ак жасауга мүдделілігі бар мамілелер жасау кезінде емхананың күрылымдық болімшелерінің қызметін реттейтін құжат болып табылады.

3.2 Осы Ереже емханада кабылданған іскерлік әдеп кодексінің ережелерін іске асыруға бағытталған, оған сәйкес қызметкердің, лауазымды адамның өз міндеттерін тиімді орындаудың кажетті шарттарының бірі қызметкердің, лауазымды адамның және емхананың жеке мүдделері арасында қайшылықтардың болмауы, ал мундай қайшылықтар болған кезде оларды уақтылы ашу реттеу.

3.3 Осы Қагидалардың максаты емхана мүддесі үшін әділ, объективті және тәуелсіз шешім қабылдау процесін қамтамасыз ету есебінен кабылданатын шешімдердің тиімділігін арттыру болып табылады. Емханада нақты және ықтимал мүдделер қактығысын басқарудың бірынгай жүйесін күру, сондай-ақ қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың мінез-құлқына қойылатын талаптарды айқындау, оларды сактау жеке мүдделер мен қызметкерлер мен лауазымды тұлғалардың ықпалымен емханада шешім қабылдау тәуекелдерін барынша азайтуға мүмкіндік береді.

3.4 барлық қызметкерлер мен лауазымды адамдар өздеріне (немесе онымен байланысты адамдарга) қатысты мүдделер қактығысы туындауы мүмкін жағдайға жол бермеу үшін өзін-өзі ұстауы тиіс.

4. Мүдделер қактығысын басқару принциптері

4.1 қызметкерлер мен лауазымды адамдардың жеке мүдделері емхананың мүдделерімен нақты немесе ықтимал қактығыс болған жағдайда емхананың қызметін жүзеге асыру барысында іскерлік шешімге, процеске немесе мәмілеге тікелей немесе жанама турде қатысуга немесе ықпал етуге құқығы жок.

4.2 емхана мынаңай қагидаттар негізінде әрекет ететін мүдделер қактығысын басқару жүйесін белгілейді:

1) мүдделердің нақты және ықтимал қактығысы туралы маліметтерді міндетті түрде ашу;

2) Әрбір мүдделер қактығысының емханасы үшін тәуекелдердің ауырлығын жеке қарастыру, бағалау және мүдделер қактығысының әрбір жағдайын реттеу;

3) мүдделер қактығысы және реттеу процесі туралы маліметтерді ашу процесінің күпиялдылығы;

4) мүдделер қактығысын реттеу кезінде емхананың, қызметкердің, лауазымды адамның мүдделер тенгерімін сактау;

5) қызметкер, лауазымды адам уақтылы ашқан мүдделер қактығысына байланысты қызметкерді, лауазымды адамды кудалаудан корғау.

5. Мұдделер қактығысын реттеу процесінің бөлігі ретінде кәсіпорынның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің міндеттері

5.1 қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар міндетті:

1) лауазымдық міндеттеріне және аткаратын жұмысына байланысты туындаитын мәселелер бойынша шешімдер қабылдау кезінде емхананың мұдделерін ғана басшылыққа алуға;

2) өзінің жеке мұдделерінің емхана мұдделерімен қактығысын уақтылы анықтағаны үшін, нақты немесе ықтимал мұдделер қактығысын реттеуге белсенді қатысқаны үшін жеке жауаптылықта болуга;

3) олардың жеке мұдделері, отбасылық байланыстары, достық және басқа да қатынастары, жеке ұнатулары мен ұнатпаулары іскерлік шешім қабылдауга әсер етпейтініне кепілдік беру;

4) олардың жеке мұдделері емхананың мұдделеріне қайшы келетін кез келген жағдайлардан немесе мән-жайлардан аулак болуга міндетті.

5) әзірленетін және іске асырылатын кез келген іскерлік мәмілелер бойынша Бәсекелестікті қоса алғанда, емханамен бәсекелеспеуге міндетті.

6) емхананың активтерін, сондай-ак өзінің Жеке, оның ішінде қаржылық мұдделерін қанагаттандыру үшін емханаларға лауазымдық міндеттерді жүзеге асыруға байланысты туындаитын іскерлік мүмкіндіктерге өзінің жағдайын пайдаланбауга міндетті.

7) мұдделер қактығысын карау процесінде олардың жеке немесе материалдық мұдделеріне әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін шешімдер қабылдауга қатыспауга немесе басқа әрекеттерді жүзеге асырмауга тиіс.

5.2 лауазымды адам сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің қызметкерлері арқылы тиісті мән-жай пайда болған сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде кез келген мұдделер қактығысының болуы туралы акпаратты жазбаша түрде хабарлауга міндетті (№23 қосымша).

5.3 қызметкер өзінің тікелей басшысына сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің қызметкеріне тиісті мән-жай пайда болған сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде мұдделер қактығысының болуы туралы акпаратты хабарлауга міндетті.

5.4 лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер кәсіпорында енбек және/немесе лауазымдық міндеттерін орындау басталған сәттен бастап 5 күн ішінде осы Қағидалардың талаптарын адал орындауга міндеттенетіндерін жазбаша нысанда растауга міндетті.

6. Мұдделер қактығысы туралы маліметтерді ашу

6.1 кәсіпорындар акпаратты ашудың келесі жүйесін белгілейді

ықтимал және нақты мүдделер қактығысы: 1) қызметкерді жұмысқа қабылдау кезінде мүдделер қактығысы туралы мәліметтерді бастапқы ашу

2) лауазымга тағайындау немесе кіру кезінде мүдделер қактығысы туралы мәліметтерді ашу

3) мүдделер қактығысы туралы мәліметтерді жаңа нақты немесе ықтимал мүдделер қактығысын тұгызатын немесе тудырған жағдайлар (мәнжайлар) туындауына қарай ашу

6.2 қызметкердің мүдделері қактығысы туралы мәліметтер ашылған жағдайда, соңғысы өзінің тікелей басшысына және/немесе сыйбайлас жемқорлыққа карсы комплаенс-қызметтің қызметкеріне уақтылы хабарлансын.

6.3 лауазымды тұлғанын мүдделер қактығысы туралы маліметтер ашылған жағдайда, соңғысы акпаратты емхананың атқарушы боліміне жазбаша түрде уақтылы жіберуі, мүдделер қактығысының болуын және шешілуін бакылау және үйлестірушінің функциялары бұл ретте мүдделер қактығысына алдын ала бага беретін, мәселенің мәні бойынша қажетті құжаттарды дайындайтын комплаенс-офицерге жүктеледі. Мәселенің мәні бойынша шешімді емхананың түпкілікті атқарушы органы қабылдайды.

6.4 қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар ықтимал мүдделер қактығысының барлық жағдайларын дереке және толық көлемде емханага ашуга міндетті

6.5 кәсіпорынның мүдделер қактығысы туралы мәліметтерді жасыру және/немесе әдейі уақтылы немесе толық ашпау оның сенімін теріс пайдалану және алдау ретінде қарастырылады.

7. Мүдделер қактығысын реттеу

7.1 қызметкердің нақты немесе ықтимал мүдделер қактығысының болуы туралы акпаратты емхана үшін туындаитын тәуекелдердің ауырлығын бағалау және осы жаңжалды шешудің негұрлым қолайлы нысанын тандау мақсатында тікелей басшы және/немесе комплаенс-офицер мүкият тексеруі тиіс.

7.2 қызметкерде нақты немесе ықтимал мүдделер қактығысының болуы туралы акпаратты талдау нәтижелері бойынша оның тікелей басшысы және / немесе комплаенс-офицері мүдделер қактығысын реттеудің мынадай шараларын қабылдайды:

1) қызметкердің жеке мүдделеріне қатысы болуы мүмкін емхананың нақты акпаратына қол жеткізуін шектеу;

2) мүдделер қактығысы эсер ететін НЕМЕСЕ БОЛУЫ МҮМКІН мәселелер бойынша шешім кабылдау процесін талқылауга катысудан ерікті түрде бас тарту немесе шеттету (тұракты немесе уақытша).

3) қызметкерді мүдделер қактығысына байланысты смес еңбек функцияларын орындауды көздейтін лауазымта ауыстыру (қызметкердің келісімімен).

4) қызметкердің кәсіпорын мүдделерімен жанжал тұгызатын өзінің жеке мүддесінен бас тартуы.

7.3 талдау нәтижелері бойынша мүдделер қактығысын лауазымдық реттеуде нақты немесе ықтимал мүдделер қактығысының болуы туралы акпарат; тұлғалар

1) лауазымды тұлғаның лауазымды адамның жеке мүдделеріне қатысы болуы мүмкін емхананың нақты акпаратына қол жеткізуін шектеу;

2) лауазымды адамның мүдделер қактығысы эсер ететін немесе болуы мүмкін мәселелер бойынша шешімдер қабылдау процесін талқылауга катысудан ерікті түрде бас тартуы немесе оны шеттетуі (уақытша тоқтап калуы)

3) лауазымды адамның емхана мүдделерімен жанжал тұгызатын өзінің жеке мүддесінен бас тартуы;

4) лауазымды адам осы Қагидалардың талаптарын сақтамаган немесе мүдделер қактығысы туралы мәліметтер толық ашылмаган жағдайда оның өкілеттігін мерзімінен бұрын тоқтатуды қамтиды.

7.4 мүдделер қактығысын реттеу шараларының бұл тізбесі толық болып табылмайды. Мүдделер қактығысын реттеудің әрбір нақты жағдайында емхананың мүдделер қактығысы туралы мәліметтерді ашатын қызметкермен немесе лауазымды адаммен уағдаластығы бойынша жанжалды реттесудің өзге де шаралары табылуы мүмкін.

8. Мүдделер қактығысының жағдайлары

8.1 мүдделер қактығысы жағдайларына немесе мүдделер қактығысына әкелуі мүмкін жағдайларға мынадай толық смес жағдайлар жатады:

1) лауазымды адам тиili лауазымын коса аткарады оның жақын туыстары контрагенттер, бәсекелестер болып табылатын үйымдардағы лауазымды адамдар болып табылады;

2) лауазымды адам коммерциялық операциялар жасау кезінде бәсекелестік артықшылықтар алу үшін қызметтік міндеттерін атқару барысында алынған және калын жүргішшылықка уақытша колжетімсіз акпаратты пайдаланады;

3) лауазымды адам лауазымды адам лауазымды қоса аткаратын үйымдардан тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді емхананың сатып алуы туралы шешім қабылдауга катысады және/немесе оның туыстары немесе лауазымды адамның жеке мүдделілігі байланысты өзге де адамдар акы толенетін жұмысты орындайды.

4) лауазымды адам зияткерлік қызметтің нәтижелері болып табылатын, өзіне, оның туыстарына немесе лауазымды адамның жеке мүдделілігі байланысты өзге де адамдарға айрықша құқықтары бар тауарларды емхананың сатып алуы туралы шешім қабылдауга катысады;

5) лауазымды тұлға акылы негізде өзі лауазымды қоса аткаратын компания тапсырыс беруші болып табылатын жұмысты орындауга катысады;

6) лауазымды адам лауазымды қоса аткарады және/немесе оның туыстары немесе лауазымды адамның жеке мүдделілігі байланысты өзге де тұлғалар бас, еншілес немесе емханамен өзге де түрде аффилиирленген үйым болып табылатын үйымда акылы жұмысты орындайды;

7) лауазымды адам, оның жакын туыстары немесе лауазымды адамның жеке мүддесі бар өзге де адамдар контрагенттер, басекелестер, еншілес үйымдар болып табылатын жеке тұлғалардан және/немесе үйымдардан; тәуелді үйымдардан сыйлықтар немесе өзге де игіліктер (тегін қызметтер, женілдіктер, несиeler, ойын-сауық, демалыс, көлік шығыстарын төлеу т. б.) алады; аффилиирленген емхана.

8) лауазымды адам қызмет көрсеткен немесе көрсететін үйымдардың жеке тұлғаларына қатысты шешімдер қабылдауга катысады, оның ішінде акылы қызметтер лауазымды адамға, оның жакын туыстарына немесе лауазымды адамның жеке мүдделілігі байланысты өзге де адамдарға;

9) лауазымды адам туыстарына және жеке мүдделілігі байланысты өзге де адамдарға қатысты кадр шешімдерін қабылдауга катысады.

9. Бұзуышылықтар туралы хабарламалар

9.1 осы қагидаларды орындау болігінде туындаитын маселелермен қызметкерлер лауазымды тұлғалар, сондай-ақ мүдделі емес тұлғалар комплаенс-офицерге жүргіне алады.

9.2 мүдделі тұлғалар қызметкерлердің немесе лауазымды тұлғалардың осы Ережелерді бұзғаны туралы офицерге комплаенс хабарлай алады және мүндай хабарлама болған жағдайда олардың құқықтарына қысым жасалмауы тиіс

10. Жауапкершілік

10.1 осы Қагидалардың талаптарын толық, тиісінше және уактылы орындағаны үшін емхананың шешімдерімен белгіленген құзыреті шегінде емхананың қызметкерлері, құрылымдық бөлімшелерінің басшылары мен лауазымды адамдары жауапты болады.

10.2 Осы Қагидаларда көрсетілген талаптардың орындалуын және енгізілуін бақылауды комплаенс-офицер жүзеге асырады.

11. Қорытынды ережелер

11.1 Осы Ереже Қазақстан Республикасының заннамасына, сондай-ак сұмхананың ішкі нормативтік құжаттарына өзгерістер мен толыктырулар енгізілген жағдайда өзгертілуге жатады.